

Iuni 22 februarie 1999

Urmele dictaturii comuniste persistă și la aproape 10 ani după decembrie '89

România mai are încă deținuți politici condamnați de Ceaușescu

Viorel Roventu, Petrică Năstase și Nicolae Stanciu au încercat să-l ucidă pe dictator și au fost condamnați la moarte, apoi li s-a comutat pedeapsa în 25 de ani de închisoare • ZIUA cere președintelui Constantinescu grațierea tuturor deținuților care au luptat împotriva comunismului și se află încă în pușcării

În 1983, într-o perioadă cruntă a dictaturii lui Ceaușescu, o organizație antitotalitară din București plănuia uciderea acestuia. Trei oameni de încredere au fost aleși să ducă la bun sfârșit acțiunea: Viorel Roventu, Petrică Năstase și Nicolae Stanciu. Ei au fost două arme automate dintr-un post de Mălie și au așteptat pe dictator în timp ce venea de lucru. Vinta s-a arătat și cei trei au fost prinși și condamnați la moarte din ordinul direct al „păntofarului”. Spre norocul lor, Ceaușescu a dat tocmai atunci unul dintre decretelor sale „de clemență” privind reducerea detenției pentru toți pușcăriași și pedeapsa cu moartea li s-a comutat în 25 de ani de închisoare. După 90, deși profesorii universitari care conduseseră organizația antitotalitară au făcut memorii peste memorii, li s-a spus nu s-a grațiat, Vadim Tudor le făcuse „terorist”, iar Gelu Voicini „a avut timp” pentru această problemă, deși a fost coleg de celulă cu unul dintre ei. Nicolae Stanciu a deșus de data aceasta membru la președinție Constantinescu, Ministerul Justiției, Parlament și Procuratura

ambele vizite până după prinderea lui înarmați, lucru pe care aceștia l-au aflat chiar pe 17 septembrie, când ziua a trecut fără ca dictatorul să se arunce dintr-unul pe care îl se aruncă. Au auzit abia la Călimărași că se sistaseră toate vizitele și nu hotărât să ne asigurăm în la unul dintre noi, povestea Stanciu. Am abandonat a doua oară înaintea pe care o lăsați a doua oară înaintea drumul pe jos, cu o mână în sacos. Apoi ne-am despărțit. Roventu a plecat cu un bășchet și eu singur. Eu am ajuns bine acasă, dar ei nu au avut aceleași norozi. Să vă fie rău.

au reușit să reziste fără să dea de gol organizația de la București și pe profesori. În regim de urgență, cei trei au fost judecați cu ușile închise de Tribunalul Militar Teritorial București și, pe 27 octombrie 1983, au fost condamnați la moarte. Recursul la Tribunalul Suprem le-a fost respins, apoi au fost amnistiați în memoria către Consiliul de Stat. Spre norocul lor, tocmai atunci Ceaușescu a dat un decret (124/1984) de reducere a pedepselor tuturor deținuților. Pedeapsa cu moartea li s-a transformat în câte 25 de ani de închisoare.

și ceilalți membri ai fostei organizații antitotalitare au făcut memorii peste memorii pentru a așeza pe cei trei, ha chiar voiau să se adreseze tribunalelor internaționale, dar li s-a spus că trebuie mai întâi să încerce toate căile interne. În 1996, mi-am rechemat speranțele, după ce opoziția a câștigat alegerile: am trimis un nou memoriu președintelui Constantinescu și ministrului Justiției, Valeriu Stoica. După 7-8 luni am primit un răspuns negativ, dar sunt convins că nici ministrul Stoica nu va ajunge să vază „cei trei”, spune Stanciu.

Petrică, cunoscut militan pentru drepturile omului (președinte al Asociației Victimelor Mineriadelor) și împreună cu reșeta memoriile către Ministerul Justiției, Președinție, Parlament și Procuratura Generală. În 1998, Nicolae Stanciu a suferit un accident vascular și a fost internat în spitalul de la Jilava, cu hemipareză stângă și s-a dispus eliberarea sa temporară pentru tratament. Nicolae Stanciu armenază să se întoarcă în închisoare pe 24 februarie. El a stat deja 15 ani în detenție și s-ar elibera în 2003, dacă memoriile lui vor rămâne încă citite. El are 48 de ani, deși părea să aibă 60 de ani.

Ultimele două zile

de la anul grațiază

**cu mitraliera
un popor întreg**

Prima lui Viorel Bănuș a fost în anul 1983. El era în Iași cu un grup de oșteni auto-afășăți, din care făceau parte și profesorii universitari Rad Velcișchi, Simion Pop, Tudor Bănuș, Mircea Stancu și alii, cu care au pus la punct un plan de "ucideri" a lui Ceaușescu în timpul unor "stări de răz" Cei trei au spart, în noaptea de 8 spre 9 septembrie, poarta de Mălăe din satul Oșca

**Gheorghe Volcan și
alții au fost
de conducere**

și au început să tragă de unde au fost stocată mitraliera și cu porcalabii AKM, 200 de gloanțe și opt sectoare. Jurnarii în valoare de 11.787 de lei", cum spunea rechizițioul. Cravacu trebuia să viziteze pe 17 septembrie 1983 în CAMP la comuna Gosteni. Motivații au căsca, pentru a fi atârnat, o curba la 90 de grade, între Brașov și Gosteni, zona foarte bine cunoscută de Stancu, care era de al locului. Soseaua era în pantă și convosul ar fi fost nevoit să încrețească până la 30-40 de km pe oră. Pe o porțiune de 100-200 m era un mal de pământ de aproximativ 1,5 m înălțime, care l-a zăc și permis să domine gârda lui Ceaușescu. După informațiile lor, moșna dictatorului trebuia să fie asediat de aproximativ 14 oameni, care, atacați prin surprindere cu arme automate, puteau fi învinși cu puțin noroc. Pentru succes misiunii, strazații au fuzat și două mașini.

**Ceaușescu a scăpat
pentru că a fost
sfătuit de securiști
să-și amâne vizitele**

După furtul armelor, Securitatea și Mălăe au intrat în alertă maximă. Zei de liberă citau amele înainte de cei trei. Ceaușescu a fost sfătuit să-și

amâne vizitele. Au fugit totuși în aer și de pe mal de coast, pe lângă Viorel la Iași, cu cârbura în bășat acolo. Adjunctul acestuia a dat alarma și sute de securiști și milițieni dotați și cu elicoptere au început urmărirea. Roventu și Năstase pe jos fiind, au reușit să iasă din incalzirea de nu multe ore, dar să se trase în el. După mai multe zile, ei au fost prinși tocmai lângă comuna Valul lui Traian, din județul Constanța. Pe mine mai erau încă acasă", se spune Stancu.

**Într-o lună,
Roventu, Năstase
și Stanciu au fost
condamnați la
moarte din ordinul
direct al dictatorului**

Nicolae Stancu nu poate apoi supliciu din becușele de la Rahova. Erau întesați câte 18 ore pe zi, de echipa de câte 4-5 securiști, care "măru" în schimb de șase ore creșterea corărilor pește în mlaștile și, din această cauză, securiștii s-au chinat să-și facă și mărtașească planul al statului și complicități, pentru a putea fi condamnate și executate. Bră amănare. Însă cei trei au reușit să spargă că au fuzat amele pentru a sparge un DEC și

**Tudor l-a făcut
teroriști**

"Am început ani de zile de detenție, ani de umilire și demnitate, peste tot pe unde eram mutați fiind urmăriți de cozi (informatori) și tratati special pentru că am vrut să-l omorăm pe tovarășul săi președinte", ne povestește mai departe Nicolae Stancu. "Până la revoluție am încercat să obțin un recurs extraordinar, dar am fost respins. În 1988, nu mi s-a admis reducerea pedepsei odată cu ceilalți deținuți, printr-un alt decret al lui Ceaușescu. După '90 am avut speranțe mai mari când procurorul general, Robu, a cerut președintelui Iliescu grațierea noastră în urma unui memoriu adresat Senatului de profesorii universitari Rad Velcișchi și Cornelu Vadina Tudor a făcut o campanie de presă împotriva lui Robu în «România Mare», cum că vrea să elibereze toate teroriștii și Iliescu nu a dat grațierea. Prințul coleg ce s-a eliberat, Stancu, l-a trimis un buletin lui Gheorghe Volcan, cu care împărtășeam cămăși în Iași. Mesajul a stat două zile în usa lui Volcan, câte opt ore pe zi, până când a reușit să vorbească cu acesta și să-l dărească. Însă Volcan l-a transmis lui Stancu că nu are timp pentru el.

Profesorul Rad Velcișchi

**Beniul trei îl va
și tot în celulă
pe cei trei luptători**

Când a ajuns și la conștința președintelui Grupului de veghe «Corneliu Coposu», din Găuguș, Măruța Parvul. Acosta la pas pe Stancu în legătură cu Liviu

Moventu Viorel a condus în 1991 (probabil dezamăgit de faptul că nici Iliescu și nimeni putere nu îi eliberaseră), dar a fost prins și i s-au mai adăugat doi ani la polvoșcă, urmatul să fie eliberat în 2005. Năstase Petrică a fost eliberat după 15 ani de muncă silnică.

Răzvan MATEESCU

**Nicolae Ceaușescu a cerut
personal condamnarea la moarte
a «tălharilor» Roventu, Năstase
și Stanciu**